

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 3821/85

z dnia 20 grudnia 1985 r.

w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego artykuł 75,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

rozporządzenie (EWG) nr 1463/70⁴, ostatnio zmienione rozporządzeniem (EWG) nr 2828/77⁵ wprowadziło do transportu drogowego urządzenia rejestrujące;

biorąc pod uwagę zmiany określone w niniejszym dokumencie, dla zachowania jasności wszystkie odnośne przepisy powinny zostać zebrane w jednym dokumencie i w konsekwencji tego rozporządzenie Rady (EWG) nr 1463/70 powinno zostać uchylone; jednak przez pewien okres powinny zostać utrzymane w mocy wyłączenia zawarte w art. 3 ust. 1 dla niektórych usług przewozu osób;

stosowanie urządzeń rejestrujących mogących wskazywać okresy aktywności, określone w rozporządzeniu (EWG) nr 3820/85 w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego⁶ ma na celu zapewnienie skutecznej kontroli stosowania tego prawodawstwa;

obowiązek stosowania takich urządzeń rejestrujących może zostać nałożony tylko na pojazdy zarejestrowane w Państwach Członkowskich; ponadto niektóre z tych pojazdów mogą, bez powodowania trudności, zostać wyłączone z zakresu niniejszego rozporządzenia;

na mocy zezwolenia udzielonego przez Komisję Państwa Członkowskie powinny być uprawnione w wyjątkowych okolicznościach do przyznawania pewnym pojazdom wyłączeń od przepisów rozporządzenia; w przypadkach nagłych powinna istnieć możliwość przyznawania takich wyłączeń na ograniczony okres bez uprzedniego zezwolenia Komisji;

dla zapewnienia skutecznej kontroli, urządzenia te powinny być niezawodne, łatwe w użyciu

---

¹ Dz.U. nr C 100 z 12.4.1984, str. 3 i Dz.U. nr C 223 z 3.9.1985, str. 5.

² Dz.U. nr C 122 z 20.5.1985, str. 168.

³ Dz.U. nr C 104 z 25.4.1985, str. 4 i Dz.U. nr C 303 z 25.11.1985, str. 29.

⁴ Dz.U. nr L 164 z 27.7.1970, str. 1.

⁵ Dz.U. nr L 334 z 24.12.1977, str. 11.

⁶ Dz.U. nr L 370 z 31.12.1985, str. 1.

i skonstruowane w taki sposób, aby zminimalizować jakąkolwiek możliwość oszustw i dlatego powinny być w stanie zapewnić zapis okresów aktywności każdego kierowcy na osobnej wykresówce z dostateczną precyzją i w łatwej do odczytu formie;

automatyczny zapis innych parametrów jazdy, takich jak prędkość i długość przebytej drogi przyczyni się do znacznej poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zachęci do rozważnego prowadzenia pojazdów; właściwym wydaje się wyposażenie urządzeń w możliwość zapisu także tych parametrów;

istnieje potrzeba ustalenia w ramach Wspólnoty norm dotyczących konstrukcji i instalacji urządzeń rejestrujących oraz stworzenia procedury zatwierdzenia typu EWG w celu uniknięcia na terytorium Państw Członkowskich jakichkolwiek przeszkód przy rejestracji pojazdów wyposażonych w takie urządzenia, przy ich dopuszczeniu do ruchu bądź eksploatacji lub też przeszkód w użytkowaniu urządzeń;

w przypadku różnych opinii Państw Członkowskich dotyczących homologacji typu EWG, w sprawach spornych Komisja jest uprawniona do podejmowania decyzji w ciągu sześciu miesięcy, o ile państwa, których to dotyczy nie zdołają osiągnąć porozumienia;

dla wdrożenia niniejszego rozporządzenia oraz zapobieżenia oszustwom należałoby wydawać kopie wykresówek tym kierowcom, którzy o to wystąpią;

do osiągnięcia wyżej wymienionych celów sprawowania kontroli nad okresami pracy i odpoczynku konieczne jest by pracodawcy i kierowcy byli odpowiedzialni za prawidłowe funkcjonowanie urządzeń rejestrujących oraz by z należytą dbałością wykonywali czynności wynikające z przepisów;

przepisy dotyczące liczby wykresówek, które kierowca powinien przy sobie przechowywać powinny być poprawione w następstwie zastąpienia ruchomego tygodnia pracy tygodniem stałym;

postęp techniczny wymaga szybkiego dostosowywania wymagań technicznych przedstawionych w załącznikach do niniejszego rozporządzenia; dla ułatwienia wdrożenia koniecznych do tego celu środków należy zadbać o ustanowienie ścisłej współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją w ramach Komitetu Doradczego;

Państwa Członkowskie powinny wymieniać informacje o stwierdzonych naruszeniach;

dla zapewnienia prawidłowego i niezawodnego działania urządzeń rejestrujących pożądane jest określenie jednolitych wymagań dotyczących okresowych kontroli i badań, którym urządzenia mają podlegać po zainstalowaniu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I **Zasady i zakres**

Artykuł 1

Urządzenia rejestrujące, w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, ich konstrukcja, zasady

instalacji, użytkowania i kontroli, spełniają wymagania niniejszego rozporządzenia oraz wymagania określone w załącznikach I i II, stanowiących integralną część niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Do celów niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie definicje podane w art. 1 rozporządzenia (EWG) nr 3820/85.

Artykuł 3

1. Urządzenie rejestrujące jest zainstalowane i używane w tych pojazdach, które są zarejestrowane w Państwach Członkowskich i są wykorzystywane do transportu drogowego osób lub rzeczy z wyłączeniem pojazdów, o których mowa w art. 4 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 3820/85.

2. Państwa Członkowskie mogą wyłączyć pojazdy wymienione w art. 13 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 3820/85 z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o każdym wyłączeniu przyznanym na mocy niniejszego ustępu.

3. Państwa Członkowskie, na mocy zezwolenia udzielonego przez Komisję, mogą wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia pojazdy używane do przewozów, o których mowa w art. 13 ust. 2 rozporządzenia nr 3820/85. W przypadkach nagłych mogą przyznać czasowe wyłączenie na okres nie dłuższy niż 30 dni, przy czym Komisja jest niezwłocznie powiadamiana o tym fakcie. Komisja powiadamia inne Państwa Członkowskie o każdym wyłączeniu przyznanym na mocy niniejszego ustępu.

4. W odniesieniu do transportu krajowego Państwa Członkowskie mogą wymagać instalacji i stosowania urządzeń rejestrujących zgodnych z niniejszym rozporządzeniem względem wszystkich pojazdów, dla których ich instalacja i stosowanie nie jest wymagane przez ust. 1.

ROZDZIAŁ II **Homologacja typu**

Artykuł 4

Wniosek o homologację typu EWG urządzenia rejestrującego lub wzoru wykresówki jest przedkładany, razem z właściwymi danymi technicznymi, przez producenta lub jego przedstawiciela w Państwie Członkowskim. Wniosek dla takiego samego typu urządzenia rejestrującego lub wzoru wykresówki można złożyć tylko w jednym Państwie Członkowskim.

Artykuł 5

Państwo Członkowskie przyznaje homologację typu EWG każdemu urządzeniu rejestrującemu lub wzorowi wykresówki, które spełniają wymagania podane w załączniku I do niniejszego rozporządzenia pod warunkiem, że państwo to jest w stanie sprawdzić, że produkowane urządzenia lub wykresówki odpowiadają zatwierdzonemu wzorowi.

Jakakolwiek zmiana lub uzupełnienie zatwierdzonego wzoru muszą uzyskać dodatkowe homologację typu EWG w Państwie Członkowskim, które przyznało pierwotną homologację typu.

Artykuł 6

Państwa Członkowskie przyznają wnioskodawcy znak homologacji typu EWG, odpowiadający wzorowi przedstawionemu w załączniku II, dla każdego wzoru urządzenia rejestrującego lub wzoru wykresówki zatwierdzanego na mocy art. 5.

Artykuł 7

Właściwe organy Państwa Członkowskiego, w którym złożono wniosek o homologację typu, w odniesieniu do każdego wzoru urządzenia rejestrującego, bądź wzoru wykresówki, które zatwierdzają, bądź któremu odmawiają homologacji typu, przesyłają w terminie jednego miesiąca właściwym organom innych Państw Członkowskich kopię homologacji typu wraz z właściwymi danymi technicznymi albo w przypadku odmowy powiadamiają je o odmowie zatwierdzenia typu; w przypadku odmowy podają powody podjęcia takiej decyzji.

Artykuł 8

1. Jeżeli Państwo Członkowskie, które na mocy art. 5 przyznało homologację typu EWG stwierdzi, że jakieś urządzenie rejestrujące bądź wykresówka oznaczone przyznanym przez nie znakiem homologacji typu EWG nie odpowiada zatwierdzonemu wzorowi, podejmuje wówczas niezbędne działania by zapewnić zgodność produkowanych urządzeń lub wykresówek z zatwierdzonym wzorem. Jeżeli to okaże się konieczne, działania te mogą obejmować cofnięcie homologacji typu EWG.

2. Państwo Członkowskie, które przyznało homologację typu EWG, wycofuje homologację, jeżeli zatwierdzone urządzenie rejestrujące bądź wykresówka nie jest zgodne z niniejszym rozporządzeniem lub jego załącznikami, albo też wykazuje w użytkowaniu wadę, która powoduje jego nieprzydatność do osiągnięcia celu, dla którego jest przeznaczone.

3. Jeżeli Państwo Członkowskie, które przyznało homologację typu EWG jest powiadamiane przez inne Państwo Członkowskie o jednym z przypadków, o których mowa w ust. 1 i 2, podejmuje, po przeprowadzeniu konsultacji z tym państwem, działania określone w tych ustępach, z uwzględnieniem ust. 5.

4. Państwo Członkowskie, które stwierdzi, że zaistniał jeden z przypadków, o których mowa w ust. 2 może zabronić aż do odwołania wprowadzania na rynek i użytkowania urządzeń rejestrujących lub wykresówek. To samo stosuje się do przypadków wymienionych w ust. 1 w odniesieniu do urządzeń rejestrujących lub wykresówek, które były wyłączone ze wstępnej weryfikacji EWG, jeżeli producent, po stosownym ostrzeżeniu, nie doprowadzi do zgodności z zatwierdzonym wzorem lub z wymaganiami niniejszego rozporządzenia.

W każdym przypadku, w terminie jednego miesiąca, właściwe władze Państw Członkowskich informują się wzajemnie oraz informują Komisję o każdym przypadku cofnięcia homologacji typu EWG lub o jakichkolwiek innych działaniach podjętych na mocy ust. 1, 2 i 3 oraz określają powody podjęcia takiego działania.

5. Jeżeli Państwo Członkowskie, które przyznało homologację typu kwestionuje istnienie jakiegokolwiek z przypadków wymienionych w ust. 1 lub 2, zainteresowane Państwa Członkowskie dążą do rozwiązania sporu, informując o tym Komisję.

Jeżeli w terminie czterech miesięcy od daty zgłoszenia, o której mowa w ust. 3 powyżej, rozmowy pomiędzy Państwami Członkowskimi nie zakończą się porozumieniem, Komisja po zasięgnięciu opinii ekspertów ze wszystkich Państw Członkowskich oraz po rozważeniu wszystkich związanych ze sprawą czynników, np. gospodarczych i technicznych, w ciągu sześciu miesięcy podejmuje decyzję, o której powiadamia odpowiednie Państwa Członkowskie i jednocześnie pozostałe Państwa Członkowskie. Za każdym razem Komisja ustanawia termin zastosowania swojej decyzji.

Artykuł 9

1. Wnioskujący o homologację typu EWG wzoru wykresówki określa we wniosku typ lub typy urządzeń rejestrujących, do których dana wykresówka jest przeznaczona oraz dostarcza odpowiedni przyrząd kontrolny do sprawdzenia wykresówki.

2. Właściwe organy w każdym z Państw Członkowskich umieszczają w decyzji homologacji wzoru wykresówki typ lub typy urządzeń rejestrujących, w których wykresówka może być używana.

Artykuł 10

Żadne Państwo Członkowskie nie może odmówić rejestracji pojazdu wyposażonego w urządzenie rejestrujące lub zakazać wprowadzenia takiego pojazdu do ruchu bądź używania, podając jako przyczynę fakt wyposażenia w urządzenie rejestrujące, jeżeli to urządzenie jest oznaczone znakiem homologacji typu EWG, o którym mowa w art. 6 oraz ma tabliczkę pomiarową, o której mowa w art. 12.

Artykuł 11

Wszystkie wydane na mocy niniejszego rozporządzenia decyzje odmawiające homologacji lub cofające homologację typu urządzenia rejestrującego lub wzoru wykresówki zawierają szczegółowe przyczyny ich wydania. Decyzja jest podawana do wiadomości zainteresowanej stronie wraz z informacją o przysługującej jej możliwości odwołania, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem Państw Członkowskich oraz o terminach wniesienia takiego odwołania.

ROZDZIAŁ III Instalacja i kontrola

Artykuł 12

1. Urządzenia rejestrujące mogą być instalowane lub naprawiane wyłącznie przez instalatorów lub warsztaty uprawnione przez właściwe organy Państw Członkowskich do wykonywania tego rodzaju prac oraz po tym jak organy te, o ile uznają to za stosowne, zasięgnęły opinii zainteresowanych producentów.

2. Uprawnieni instalatorzy lub warsztaty umieszczają specjalną cechę na zakładanych

przez siebie plombach. Właściwe organy Państw Członkowskich prowadzą rejestr stosowanych specjalnych cech.

3. Właściwe organy Państw Członkowskich przesyłają sobie wzajemnie listy uprawnionych instalatorów lub warsztatów oraz kopie stosowanych cech.

4. W celu poświadczenia, że instalację urządzenia rejestrującego wykonano zgodnie z wymaganiami niniejszego rozporządzenia przytwierdza się tabliczkę pomiarową, zgodnie z warunkami przewidzianymi w załączniku I.

ROZDZIAŁ IV Użytkowanie urządzeń

Artykuł 13

Pracodawca i kierowcy są odpowiedzialni za czuwanie nad prawidłowym funkcjonowaniem i odpowiednim użytkowaniem urządzeń rejestrujących.

Artykuł 14

1. Pracodawca wydaje kierowcom wystarczającą liczbę wykresówek mając przy tym na uwadze, że wykresówki te mają charakter osobisty, uwzględniając długość okresu pracy, konieczności zastąpienia uszkodzonych wykresówek lub wykresówek zabranych przez upoważnionego funkcjonariusza służb kontrolnych. Pracodawca wydaje wyłącznie wykresówki, których wzór został zatwierdzony, i które są odpowiednie dla urządzenia rejestrującego zainstalowanego w pojeździe.

2. Przedsiębiorstwo przechowuje wykresówki, ułożone w odpowiednim porządku, przez co najmniej rok po ich użyciu oraz wydaje zainteresowanym kierowcom, na ich wniosek, ich kopie. Wykresówki są okazywane lub przekazywane na żądanie każdego upoważnionego funkcjonariusza służb kontrolnych.

Artykuł 15

1. Kierowcy nie używają brudnych lub uszkodzonych wykresówek. Wykresówki są w stosowny sposób zabezpieczone.

W przypadku uszkodzenia wykresówki zawierającej zapis, kierowcy dołączają uszkodzoną wykresówkę do zastępującej ją wykresówki zapasowej.

2. Kierowcy stosują wykresówki w każdym dniu, w którym prowadzą pojazd począwszy od momentu, w którym go przejmują. Nie wyjmuje się wykresówki z urządzenia przed zakończeniem dziennego okresu pracy, chyba że jej wyjęcie jest dopuszczalne z innych powodów. Wykresówka nie może być używana przez okres dłuższy niż ten, na który jest przeznaczona.

Jeżeli w wyniku oddalenia się od pojazdu, kierowca nie jest w stanie używać urządzenia rejestrującego zainstalowanego w pojeździe, to okresy wymienione w ust. 3 lit. b), c) i d) tiret drugie poniżej są nanoszone na wykresówkę ręcznie, automatycznie lub w inny sposób, czytelnie i bez zabrudzenia wykresówki.

Kierowcy uzupełniają odpowiednio wykresówki, jeżeli w pojeździe znajduje się więcej niż jeden kierowca, w taki sposób aby informacje, określone w załączniku I rozdziale II ust. 1–3, były zapisywane na wykresówce kierowcy prowadzącego pojazd.

3. Kierowcy:

- zapewniają zgodność czasu zapisywanego na wykresówce z oficjalnym czasem kraju rejestracji pojazdu,
- obsługują przełączniki umożliwiające osobną i wyraźną rejestrację następujących okresów:
  - a) pod symbolem : czas prowadzenia pojazdu;
  - b) pod symbolem : wszystkie inne okresy pracy;
  - c) pod symbolem : okres dyspozycyjności, a mianowicie:
    - czas oczekiwania, tzn. okres, w którym kierowcy pozostają na stanowisku pracy tylko w celu odebrania informacji i rozpoczęcia bądź wznowienia jazdy lub wykonywania innej pracy,
    - czas spędzony obok kierowcy prowadzącego pojazd,
    - czas spędzony w kuszecie, gdy pojazd jest w ruchu;
  - d) pod symbolem : przerwy w pracy i okresy dziennego odpoczynku.

4. Każde Państwo Członkowskie może zezwolić, by w odniesieniu do pojazdów zarejestrowanych na własnym terytorium wszystkie okresy aktywności, do których odnosi się ust. 3 lit. b) i c) tiret drugie były rejestrowane na wykresówkach pod symbolem .

5. Każdy członek załogi pojazdu nanosi na swoją wykresówkę następujące informacje:

- a) na początku używania wykresówki - swoje nazwisko i imię;
- b) datę i miejsce rozpoczęcia używania wykresówki oraz datę i miejsce zakończenia jej używania;
- c) numer rejestracyjny każdego pojazdu, do którego został on przydzielony zarówno na początku pierwszej jazdy zapisanej na wykresówce jak i następnych, w przypadku zmiany pojazdu, w czasie używania tej samej wykresówki;
- d) wskazania licznika długości drogi:
  - przy rozpoczęciu pierwszej jazdy zarejestrowanej na wykresówce,
  - przy zakończeniu ostatniej jazdy zarejestrowanej na wykresówce,

- w razie zmiany pojazdu w ciągu dnia pracy (odczyt licznika w pojeździe, do którego był przydzielony oraz odczyt licznika w pojeździe, do którego zostaje przydzielony);

e) czas, kiedy miała miejsce zmiana pojazdu.

6. Urządzenie musi być tak skonstruowane, aby w razie potrzeby upoważniony funkcjonariusz służb kontrolnych mógł po jego otwarciu odczytać zarejestrowane dane dotyczące okresu dziewięciu godzin poprzedzających moment rozpoczęcia kontroli, bez trwałego zniekształcenia, uszkodzenia lub zabrudzenia wykresówki.

Ponadto urządzenie powinno być tak skonstruowane, aby bez otwierania obudowy możliwe było sprawdzenie że dokonywana jest rejestracja danych.

7. Na żądanie upoważnionego funkcjonariusza służb kontrolnych kierowca zobowiązany jest okazać wykresówki za bieżący tydzień i w każdym przypadku za ostatni dzień poprzedniego tygodnia, w którym kierował pojazdem.

Artykuł 16

1. W razie uszkodzenia lub wadliwego działania urządzenia pracodawca zobowiązany jest do jego naprawy przez uprawnionego instalatora lub warsztat, zaraz po tym, jak okoliczności na to pozwolą.

Jeżeli sprowadzenie pojazdu do siedziby przedsiębiorstwa nie jest możliwe w ciągu tygodnia, licząc od dnia uszkodzenia lub wykrycia wadliwego działania, wówczas naprawy dokonuje się w drodze.

Państwa Członkowskie, zgodnie z przepisami art. 19, mogą upoważnić właściwe organy do wydania zakazu używania pojazdu w przypadku, gdy uszkodzenie lub wadliwe działanie nie zostało naprawione zgodnie z określonymi powyżej warunkami.

2. W czasie gdy przyrząd jest niezdatny do użytku lub działa wadliwie, kierowcy zobowiązani są zaznaczać na wykresówce lub wykresówkach bądź na karcie zastępczej, która powinna być dołączona do wykresówki, wszystkie informacje dotyczące różnych okresów aktywności, które nie zostały przez urządzenie prawidłowo zarejestrowane.

ROZDZIAŁ V **Przepisy końcowe**

Artykuł 17

Zmiany, których wprowadzenie jest konieczne aby dostosować załączniki do postępu technicznego, powinny być wprowadzane zgodnie z procedurą określoną w art. 18.

Artykuł 18

1. Niniejszym ustanowiony zostaje Komitet do spraw dostosowania niniejszego rozporządzenia do postępu technicznego (zwany dalej „Komitetem”); w jego skład wchodzi przedstawiciele Państw Członkowskich, a przedstawiciel Komisji jest jego przewodniczącym.

2. Komitet ustala regulamin wewnętrzny.
3. W przypadku gdy wymagane jest przestrzeganie procedury określonej w niniejszym artykule, sprawa jest kierowana do Komitetu przez przewodniczącego z jego własnej inicjatywy albo na wniosek przedstawiciela Państwa Członkowskiego.
4. Przedstawiciel Komisji przedkłada Komitetowi projekt środków, jakie należy podjąć. Komitet opiniuje projekt w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego, stosownie do pilności sprawy. Opinie podejmowane są kwalifikowaną większością głosów zgodnie z artykułem 148 ustęp 2 Traktatu. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.
5.
  - a) Komisja zobowiązana jest przyjąć przewidziane środki, jeżeli są one zgodne z opinią Komitetu.
  - b) Jeżeli przewidziane środki nie są zgodne z opinią Komitetu, lub jeżeli nie zostanie wydana żadna opinia, wówczas Komisja zobowiązana jest niezwłocznie przedłożyć Radzie propozycję środków, jakie należy podjąć. Rada podejmuje decyzję kwalifikowaną większością głosów.
  - c) Jeżeli Rada w ciągu trzech miesięcy nie podejmie decyzji w sprawie przedłożonej propozycji, wówczas zaproponowane środki zostają przyjęte przez Komisję.

Artykuł 19

1. Państwa Członkowskie, we właściwym czasie i po konsultacji z Komisją, zobowiązane są przyjąć takie przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne, jakie mogą być konieczne do wdrożenia niniejszego rozporządzenia.

Przepisy te obejmują między innymi organizację, procedurę i środki kontroli oraz kary stosowane w przypadku naruszeń.

2. Państwa Członkowskie zobowiązane są wspomagać się wzajemnie przy wykonywaniu niniejszego rozporządzenia oraz przy kontrolowaniu zachowania zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

3. W ramach tej wzajemnej pomocy właściwe organy Państw Członkowskich zobowiązane są regularnie przysyłać sobie wszelkie posiadane informacje dotyczące:

- naruszeń niniejszego rozporządzenia, popełnionych przez nierezydentów danego Państwa Członkowskiego oraz wszelkich kar nałożonych za takie naruszenia,
- kar nałożonych przez Państwo Członkowskie na rezydentów za takie naruszenia popełnione w innych Państwach Członkowskich.

Artykuł 20

Rozporządzenie (EWG) nr 1463/70 traci moc.

Jednakże do 31 grudnia 1989 r. art. 3 ust. 1 wymienionego rozporządzenia nadal obowiązuje

w stosunku do pojazdów i kierowców zatrudnionych w międzynarodowych regularnych przewozach osób, o ile pojazdy używane do tych przewozów nie są wyposażone w urządzenia rejestrujące, zgodnie z wymaganiami niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 21

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 29 września 1986 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 grudnia 1985 r.

W imieniu Rady

R. KRIEPS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK 1

WYMAGANIA DOTYCZĄCE BUDOWY, BADAŃ, INSTALACJI I KONTROLI

I. DEFINICJE

W załączniku:

a) **Przez urządzenie rejestrujące należy rozumieć:**

przyrząd przeznaczony do instalowania w pojazdach drogowych w celu wskazywania i automatycznego lub półautomatycznego rejestrowania szczegółowych danych dotyczących ruchu tych pojazdów oraz określonych okresów pracy ich kierowców;

b) **Przez wykresówkę należy rozumieć:**

wkładaną do urządzenia rejestrującego kartę przeznaczoną do zapisywania i przechowywania zarejestrowanych danych, na którym urządzenia znakujące zapisują w sposób ciągły informacje podlegające rejestracji;

c) **Przez stałą urządzenia rejestrującego należy rozumieć:**

wielkość liczbowa określającą liczbę sygnałów wejściowych niezbędną do wskazania i zarejestrowania przejechanej odległości jednego kilometra; stała ta musi być wyrażona w obrotach na kilometr ($k = \dots \text{obr/km}$), albo w impulsach na kilometr ($k = \dots \text{imp/km}$);

d) **Przez współczynnik charakterystyczny pojazdu należy rozumieć:**

wielkość liczbowa określającą liczbę sygnałów dostarczanych przez element pojazdu podłączony do urządzenia rejestrującego (wał główny skrzyni biegów lub oś) w czasie, gdy pojazd przebywa drogę o długości jednego kilometra mierzoną w warunkach normalnych (patrz: niniejszy załącznik rozdział IV pkt 4). Współczynnik charakterystyczny pojazdu wyrażony jest w obrotach na kilometr ($w = \text{obr/km}$) albo w impulsach na kilometr ($w = \dots \text{imp/km}$);

e) **Przez obwódzie toczne kół pojazdu należy rozumieć:**

wartość średnią długości drogi przebytej przez koła (napędowe) poruszającego się pojazdu podczas jednego pełnego obrotu. Pomiar tych długości drogi musi być wykonany w warunkach normalnych (patrz: niniejszy załącznik rozdział IV pkt 4) i wyrażony w postaci: $l = \dots \text{ mm}$.

II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA I FUNKCJE URZĄDZENIA REJESTRUJĄCEGO

Urządzenie zapisuje następujące wielkości:

1. długość przebytej przez pojazd drogi;
2. prędkość pojazdu;

3. czas prowadzenia pojazdu;
4. inne okresy pracy lub dyspozycyjności kierowcy;
5. przerwy w pracy i okresy dziennego odpoczynku;
6. otwarcie obudowy zawierającej wykresówkę.

Jeżeli pojazd prowadzony jest przez dwóch kierowców, wówczas urządzenie jest w stanie rejestrować jednocześnie a przy tym wyraźnie i na dwóch oddzielnych wykresówkach dane dotyczące okresów wymienionych w pkt 3 - 5.

III. WYMAGANIA DOTYCZĄCE KONSTRUKCJI URZĄDZENIA REJESTRUJĄCEGO

a) **Wymagania ogólne:**

1. *W skład urządzenia rejestrującego wchodzi:*
  - 1.1. Urządzenia wskazujące:
    - długość przebytej przez pojazd drogi (licznik długości drogi),
    - prędkość (prędkościomierz),
    - czas (zegar).
  - 1.2. Przyrządy rejestrujące:
    - długość przebytej przez pojazd drogi,
    - prędkość,
    - jeden lub więcej rejestratorów czasu, spełniający wymagania określone w rozdziale III pkt 4 lit. c).
  - 1.3. Urządzenie znakujące, które zaznacza na wykresówce każde otwarcie obudowy zawierającej wykresówkę.
2. Wszystkie inne urządzenia dodatkowe wchodzące w skład urządzenia rejestrującego, niewymienione powyżej, nie mogą zakłócać prawidłowego działania urządzeń obowiązkowych ani ich wskazań. Urządzenie jest zgłaszane do homologacji typu włącznie z ewentualnymi urządzeniami dodatkowymi.
3. *Materiały*
  - 3.1. Wszystkie części składowe urządzenia rejestrującego są wykonane z materiałów o dostatecznej trwałości i wytrzymałości mechanicznej oraz o stabilnych właściwościach elektrycznych i magnetycznych.

3.2. Wprowadzenie jakichkolwiek zmian w częściach składowych urządzenia lub w rodzaju materiałów użytych do jego produkcji jest, przed wprowadzeniem do produkcji, przedstawiane do zatwierdzenia przez organy, które zatwierdziły typ urządzenia.

4. *Pomiar długości przebytej drogi*

Długość przebytej drogi może być mierzona i rejestrowana, gdy pojazd porusza się:

- do przodu lub do tyłu, albo
- tylko do przodu.

Żaden zapis ruchu do tyłu nie może w żadnym wypadku wpływać na czytelność i dokładność pozostałych zapisów.

5. *Pomiar prędkości*

5.1. Zakres pomiarowy prędkości jest określony w świadectwie homologacji typu.

5.2. Częstotliwość rezonansu własnego i tłumienie drgań przyrządu pomiarowego muszą być takie, aby urządzenia wskazujące i rejestrujące były zdolne, w zakresie pomiarowym, do nadążania za zmianami przyspieszenia do wartości 2 m/s^2 nie przekraczając dopuszczalnych błędów.

6. *Pomiar czasu (zegar)*

6.1. Mechanizm służący do nastawiania zegara znajduje się wewnątrz obudowy zawierającej wykresówkę; każde otwarcie tej obudowy jest automatycznie rejestrowane na wykresówce.

6.2. Jeżeli mechanizm napędzający wykresówkę jest sterowany zegarem, to czas prawidłowej pracy zegara po jego całkowitym nakręceniu jest dłuższy o 10% od najdłuższego okresu rejestrowanego na wykresówce.

7. *Oświetlenie i zabezpieczenie*

7.1. Urządzenia wskazujące przyrządu są oświetlone w sposób dostateczny; oświetlenie nie oślepia.

7.2. W normalnych warunkach użytkowania wszystkie wewnętrzne części urządzenia muszą być zabezpieczone przed dostępem wilgoci i kurzu. Ponadto, aby zapobiec ewentualnym ingerencjom, muszą być one dodatkowo zabezpieczone za pomocą obudowy, które można zaplombować.

b) **Urządzenia wskazujące**

1. *Licznik długości drogi (drogomierz)*

1.1. Wartość działki elementarnej licznika długości drogi wynosi 0,1 kilometra. Cyfry

wskazujące hektometry powinny być łatwo odróżnialne od cyfr wskazujących pełne kilometry.

- 1.2. Cyfry licznika długości drogi muszą być łatwe do odczytania, a ich widoczna wysokość wynosić co najmniej 4 mm.
- 1.3. Zakres pomiarowy licznika wynosi co najmniej 99 999,9 kilometrów.

2. *Prędkościomierz*

- 2.1. W zakresie pomiarowym podziałka musi mieć równomiernie naniesione wskaźy prędkości co 1, 2, 5 lub 10 kilometrów na godzinę. Wartość działki elementarnej prędkości (odległość między dwoma sąsiednimi wskazami podziałki) nie może być większa niż 10% górnej granicy zakresu pomiarowego.
- 2.2. Zakres wskazań poza zakresem pomiarowym nie musi mieć oznaczeń liczbowych prędkości.
- 2.3. Odległość między dwoma wskazami podziałki odpowiadająca różnicy prędkości wynoszącej 10 kilometrów na godzinę nie może być mniejsza niż 10 milimetrów.
- 2.4. Jeżeli prędkość jest wskazywana za pomocą wskazówki, to odległość między wskazówką a podzielną nie może być większa niż trzy milimetry.

3. *Zegar*

Przyrząd wskazujący czas musi być widoczny z zewnątrz urządzenia a jego wskazania muszą być łatwo czytelne, proste i jednoznaczne.

c) **Przyrządy rejestrujące**

1. *Wymagania ogólne*

- 1.1. Wszystkie przyrządy, bez względu na rodzaj stosowanych w nich wykresówek (taśmy lub tarcze), muszą być wyposażone w znak umożliwiający prawidłowe ich włożenie, tak aby czas wskazywany przez zegar i oznaczenie czasu na wykresówce pokrywały się.
- 1.2. Mechanizm napędzający wykresówkę musi zapewniać jej przesuw bez powstawania luzów i umożliwiać łatwe jej wkładanie i wyjmowanie.
- 1.3. W przypadku wykresówek w postaci tarcz mechanizm napędzający powinien być sterowany przez mechanizm zegarowy. W tym przypadku ruch obrotowy wykresówki musi być ciągły i równomierny, przy czym minimalna prędkość przesuwu musi wynosić siedem milimetrów na godzinę mierzac na wewnętrznym okręgu pola przeznaczonego do rejestracji prędkości.

W urządzeniach z wykresówką w postaci taśmy, w których mechanizm przesuwający taśmę do przodu jest sterowany mechanizmem zegarowym, prędkość prostoliniowego ruchu do przodu musi wynosić co najmniej 10 milimetrów na godzinę.

1.4. Zapis przebytej długości drogi, prędkości pojazdu oraz każdego otwarcia obudowy zawierającej wykresówkę lub wykresówki musi być automatyczny.

2. *Zapis długości przebytej drogi*

2.1. Każdy kilometr przebytej drogi musi być w zapisie przedstawiony przez zmianę o długości wynoszącej co najmniej jeden milimetr na odpowiedniej współrzędnej.

2.2. Nawet przy prędkościach zbliżonych do górnej granicy zakresu pomiarowego zapisu długości drogi musi być wyraźnie czytelny.

3. *Rejestracja prędkości*

3.1. Niezależnie od rodzaju wykresówki pisak rejestrujący prędkość musi normalnie przesuwac się po linii prostej i pod kątem prostym w stosunku do kierunku przesuwu wykresówki.

Ruch pisaka może być krzywoliniowy pod warunkiem, że spełnione są następujące warunki:

- linia drogi pisaka jest prostopadła do średniego obwodu (w przypadku wykresówek w formie tarcz) lub do osi (w przypadku wykresówek w formie taśmy) pola rejestracji prędkości,
- stosunek promienia krzywizny drogi pisaka do szerokości pola rejestracji prędkości nie jest mniejszy niż 2,4-1, bez względu na rodzaj wykresówki,
- wskaźy podziałki czasu przecinają pole rejestracji wzdłuż krzywej o takim samym promieniu jak droga przebywana przez pisak. Odległości między sąsiednimi oznaczeniami podziałki czasu nie odpowiadają okresowi większemu niż jedna godzina.

3.2. Każda zmiana prędkości o 10 kilometrów na godzinę musi być zarejestrowana przez zmianę o co najmniej 1,5 milimetra na odpowiedniej współrzędnej.

4. *Rejestracja czasu*

4.1. Przyrząd kontrolny jest tak skonstruowany, aby możliwa była, jeśli trzeba za pomocą przełącznika, automatyczna i oddzielna rejestracja czterech różnych okresów aktywności wymienionych w art. 15 niniejszego rozporządzenia.

4.2. Wyraźne rozróżnienie różnych okresów aktywności musi być możliwe na podstawie cech wykreślonych linii, ich wzajemnego położenia i o ile zachodzi potrzeba również symboli określonych w art. 15 niniejszego rozporządzenia.

Zapisy różnych okresów aktywności różnią się między sobą różną grubością wykreślonych dla nich linii lub w inny sposób, który jest co najmniej tak samo skuteczny z punktu widzenia czytelności i łatwości interpretowania zapisu.

4.3. Jeżeli pojazd obsługuje załoga składająca się z więcej niż jednego kierowcy, wówczas

zapisy przewidziane w ppkt 4.1 są wykonywane na dwóch oddzielnych wykresówkach, tzn. każdy kierowca posiada swoją własną wykresówkę. W takim przypadku przesuw oddzielnych wykresówek jest realizowany albo przez pojedynczy mechanizm albo przez oddzielne, zsynchronizowane mechanizmy.

d) **Zamykanie urządzenia**

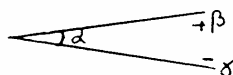
1. Obudowa zawierająca wykresówkę lub wykresówki oraz mechanizm do nastawiania zegara jest wyposażona w zamek.
2. Każde otwarcie obudowy zawierającej wykresówkę lub wykresówki oraz mechanizm do nastawiania zegara jest automatycznie rejestrowane na wykresówce lub wykresówkach.

e) **Oznaczenia**

1. Na płycie czołowej przyrządu muszą być umieszczone następujące oznaczenia:
  - w pobliżu cyfr licznika długości przebytej drogi, jednostka długości oznaczona skrótem „km”,
  - w pobliżu podziałki prędkości, oznaczenie „km/h”,
  - zakres pomiarowy prędkościomierza w postaci. „ $V_{\min}$ ...km/h, $V_{\max}$ ...km/h”, oznaczenie to nie jest wymagane, jeżeli znajduje się na tabliczce znamionowej przyrządu.

Wymagania te nie dotyczą przyrządów kontrolnych zatwierdzonych przed 10 sierpnia 1970 r.

2. Tabliczka znamionowa jest wbudowana w przyrząd i zawiera następujące oznaczenia, które muszą być widoczne po zainstalowaniu przyrządu:
  - nazwa i adres producenta przyrządu,
  - numer seryjny i rok produkcji,
  - znak homologacji typu,
  - stała przyrządu w postaci „ $k = \dots$ obr/km” lub „ $k = \dots$ imp/km”,
  - ewentualnie: zakres pomiarowy prędkości w formie podanej w pkt 1,
  - w przypadku gdy przyrząd kontrolny jest wrażliwy na kąt pochylenia w takim stopniu, że na skutek zmiany pochylenia jego wskazania mogą przekroczyć błędy dopuszczalne, wówczas dopuszczalny kąt pochylenia podany jest w sposób następujący:

gdzie α oznacza kąt między poziomem a płaszczyzną płyty czołowej przyrządu (ustawionego w prawidłowym położeniu), przy którym przyrząd jest wzorcowany, natomiast β i γ oznaczają odpowiednio maksymalne dopuszczalne odchylenia do góry i do dołu od kąta wzorcowania.

f) **Błędy graniczne dopuszczalne (urządzeń wskazujących i rejestrujących)**

1. Przed zainstalowaniem na stanowisku pomiarowym:

a) długość przebytej drogi:

1% więcej lub mniej od rzeczywistej długości drogi, przy czym długość ta wynosi co najmniej jeden kilometr;

b) prędkość:

3 km/h więcej lub mniej od rzeczywistej prędkości;

c) czas:

$\pm$ dwie minuty na dzień, a maksymalnie 10 minut na siedem dni, w przypadkach gdy okres ciągłej pracy zegara po nakręceniu nie jest krótszy od tego okresu.

2. Przy instalacji:

a) długość przebytej drogi:

2% więcej lub mniej od rzeczywistej długości drogi, przy czym długość ta wynosi co najmniej jeden kilometr;

b) prędkość:

4 km/h więcej lub mniej od rzeczywistej prędkości;

c) czas:

$\pm$ dwie minuty na dzień, lub

$\pm$ 10 minut na siedem dni.

3. W użytkowaniu:

a) długość przebytej drogi:

4% więcej lub mniej od rzeczywistej długości, przy czym długość ta musi wynosić co najmniej jeden kilometr;

b) prędkość:

6 km/h więcej lub mniej od rzeczywistej prędkości;

c) czas:

± dwie minuty na dzień, lub

± 10 minut na siedem dni.

4. Błędy graniczne dopuszczalne podane w pkt 1-3 obowiązują dla temperatur w zakresie 0-40°C, przy czym temperatura musi być mierzona blisko przyrządu.
5. Błędy graniczne dopuszczalne podane w pkt 2 i 3 są wyznaczane w warunkach określonych w rozdziale VI.

IV. WYKRESÓWKI

a) **Wymagania ogólne**

1. Wykresówki muszą być tak wykonane, aby nie przeszkadzały w normalnym działaniu przyrządu kontrolnego i aby dokonane na nich zapisy nie dawały się zetrzeć, były łatwo czytelne i łatwe do zidentyfikowania.

Wykresówki muszą zachowywać swoje wymiary i wszelkie dokonane na nich zapisy w normalnych warunkach wilgotności i temperatury powietrza.

Ponadto musi być możliwe dokonywanie na nich zapisów nie uszkadzając ich i nie wpływając na zatarcie czytelności informacji określonej w art. 15 ust. 5 niniejszego rozporządzenia.

W normalnych warunkach przechowywania zapisy muszą pozostać wyraźnie czytelne przez okres co najmniej roku.

2. Minimalna pojemność zapisu wykresówek, bez względu na ich rodzaj, wynosi 24 godziny.

Jeżeli kilka tarcz jest łączonych razem w celu zwiększenia pojemności ciągłego zapisu bez ingerencji obsługi, wówczas połączenia między poszczególnymi tarczami są wykonane w taki sposób, aby w punkcie przejścia z jednej tarczy na drugą nie powstawały przerwy ani zapisy nie nakładały się na siebie.

b) **Pola rejestracji i ich podziałki**

1. Wykresówki zawierają następujące pola rejestracji:

- pole przeznaczone wyłącznie do rejestracji danych o prędkości,
- pole przeznaczone wyłącznie do rejestracji danych o długości przebytej drogi,
- jedno lub więcej pól do rejestracji danych dotyczących czasu kierowania pojazdem, innych okresów pracy i dyspozycyjności kierowców, przerw w pracy i okresów odpoczynku kierowców.

2. Pole do rejestrowania prędkości musi mieć podziałkę prędkości o wartości działki elementarnej 20 kilometrów na godzinę lub mniejszej. Każdy wskaz podziałki prędkości musi być oznaczony odpowiadającą jej prędkością za pomocą cyfr umieszczonych na wprost wskazu. Oznaczenie jednostki prędkości w postaci „km/h” musi być umieszczone przynajmniej w jednym miejscu pola rejestracji prędkości.. Ostatni wskaz podziałki prędkości musi odpowiadać górnej granicy zakresu pomiarowego.
3. Pole do rejestrowania długości przebytej drogi musi być wykonane w taki sposób, aby bez trudu można było odczytać liczbę przebytych kilometrów.
4. Pole lub pola do rejestracji okresów aktywności, których mowa w pkt 1 muszą być oznaczone w taki sposób, aby różne okresy aktywności były łatwo rozróżnialne.

c) Informacje wydrukowane na wykresówkach

Na każdej wykresówce są wydrukowane następujące informacje:

- nazwisko i adres producenta lub znak handlowy producenta,
- znak homologacji typu wzoru wykresówki,
- znak homologacji typu lub typów przyrządów kontrolnych, w których wykresówka może być używana,
- górna granica zakresu pomiarowego prędkości w kilometrach na godzinę.

Minimalnym wymaganiem dodatkowym jest aby każda wykresówka miała naniesioną w formie wydruku podziałkę czasu wyskalowaną w taki sposób, aby można było odczytać wskazanie czasu bezpośrednio w odstępach piętnastominutowych, przy czym każdy przedział pięciominutowy daje się łatwo określić.

d) Wolne miejsce na dopiski odręczne

Na wykresówkach należy zapewnić wolne miejsce na dopiski odręczne, tak aby kierowcy mogli wpisać co najmniej następujące dane:

- nazwisko i imię kierowcy,
- datę i miejsce rozpoczęcia używania tej wykresówki oraz datę i miejsce zakończenia jej używania,
- numer lub numery rejestracyjne pojazdu lub pojazdów, do których kierowca jest przydzielony w czasie używania tej wykresówki,
- wskazania licznika przebytej drogi pojazdu lub pojazdów, do których kierowca jest przydzielony podczas używania tej wykresówki,
- datę i godzinę zmiany pojazdu.

V. INSTALACJA PRZYRZĄDU KONTROLNEGO

1. Przyrząd kontrolny jest umieszczany w pojeździe w taki sposób, aby kierowca mógł ze swojego miejsca wyraźnie widzieć prędkościomierz, licznik długości drogi i zegar, a jednocześnie wszystkie części tych przyrządów, włącznie z elementami napędzającym były zabezpieczone przed przypadkowym uszkodzeniem.
2. Musi być możliwe dopasowanie stałej przyrządu kontrolnego do współczynnika charakterystyki pojazdu za pomocą odpowiedniego urządzenia, znanego pod nazwą adaptera.

Pojazdy posiadające dwa lub więcej współczynników przełożeń tylnego mostu są wyposażone w urządzenie przełączające, dzięki któremu różne przełożenia mogą być automatycznie dopasowane do przełożenia, dla którego przyrząd został zainstalowany w pojeździe.

3. Po zainstalowaniu i sprawdzeniu przyrządu należy zamocować w pojeździe, obok lub wewnątrz przyrządu, tabliczkę pomiarową, w taki sposób aby była łatwo widoczna. Po każdej kontroli przeprowadzonej przez uprawnionego instalatora lub warsztat, która wykaże konieczność zmiany ustawień instalacyjnych przyrządu, należy zamocować nową tabliczkę w miejsce starej.

Tabliczka zawiera co najmniej następujące dane:

- nazwisko, adres lub znak handlowy uprawnionego instalatora lub warsztatu,
- współczynnik charakterystyczny pojazdu w postaci „ $w = \dots \text{obr/km}$ ” lub „ $w = \dots \text{imp/km}$ ”,
- obwód toczny kół pojazdu w postaci „ $l = \dots \text{mm}$ ”,
- datę wyznaczania współczynnika charakterystycznego pojazdu oraz obwodu tocznego kół.

4. *Plombowanie.*

Następujące części są plombowane:

- a) tabliczka pomiarowa, jeżeli nie jest przymocowana w taki sposób, że nie można jej usunąć bez uszkodzenia wykonanych na niej oznaczeń;
- b) oba zakończenia połączenia między przyrządem kontrolnym i pojazdem;
- c) sam adapter oraz punkt jego włączenia w tor połączenia;
- d) mechanizm przełączający w pojazdach o więcej niż dwóch przełożeniach mostu;
- e) połączenia łączące adapter i mechanizm przełączający z resztą urządzenia;

f) wymagane osłony zgodnie z rozdziałem III ppkt 7.2. lit. a).

W niektórych przypadkach homologacja typu może wymagać dodatkowego plombowania i wówczas homologacja typu musi określać, w których miejscach te plomby mają być nakładane.

W razie nagłej konieczności mogą zostać zdjęte wyłącznie plomby wymienione w lit. b), c) i e); każdy przypadek zniszczenia takiej plomby wymaga sporządzenia pisemnego oświadczenia podającego powody takiego działania a oświadczenie to powinno być dostępne dla właściwych władz.

VI. BADANIA I KONTROLE

Państwa Członkowskie wyznaczają instytucje, które przeprowadzają badania i kontrole.

1. *Świadectwo legalizacji nowych i naprawionych przyrządów*

Każdy przyrząd, zarówno nowy jak i naprawiony, posiada świadectwo legalizacji swojego działania oraz dokładności wskazań i rejestracji, w granicach błędów określonych w rozdziale III pkt 1 lit. f), za pomocą plombowania zgodnie z rozdziałem V ust. 4 lit. f).

W tym celu Państwa Członkowskie mogą ustanowić wstępna weryfikację obejmującą sprawdzenie i potwierdzenie zgodności nowego lub naprawionego przyrządu z homologowanym typem wzoru i/lub wymaganiami niniejszego rozporządzenia i jego załączników lub mogą przekazać uprawnienia do uwierzytelniania producentom lub ich upoważnionym przedstawicielom.

2. *Instalacja*

Po zamontowaniu w pojeździe, przyrząd oraz cała instalacja są zgodne z przepisami dotyczącymi maksymalnych dopuszczalnych błędów określonych w rozdziale III pkt 2 lit. f).

Badania kontrolne muszą być wykonane przez uprawnionego instalatora lub warsztat na jego odpowiedzialność.

3. *Badania okresowe*

a) Okresowe badania przyrządów zamontowanych w pojazdach są przeprowadzane co dwa lata, przy czym mogą być przeprowadzane przy okazji okresowego badania technicznego.

Badania te obejmują:

- sprawdzenie czy przyrząd funkcjonuje prawidłowo,
- sprawdzenie czy przyrząd opatrzony jest znakiem homologacji typu,
- sprawdzenie czy zamocowana jest tabliczka pomiarowa,

- sprawdzenie czy plomby na przyrządzie i na innych częściach instalacji są w stanie nienaruszonym,
  - wyznaczenie faktycznego obwodu tocznego kół.
- b) Badanie mające na celu stwierdzenie zgodności z postanowieniem rozdziału III pkt 3 lit. f) dotyczącym maksymalnych dopuszczalnych błędów w eksploatacji jest przeprowadzane co najmniej raz na sześć lat, przy czym każde Państwo Członkowskie może ustalić krótszy odstęp między takimi badaniami, dotyczący pojazdów zarejestrowanych na swoim terytorium. Po takim badaniu należy dokonać wymiany tabliczki pomiarowej.

4. *Wyznaczanie błędów*

Wyznaczanie błędów po zainstalowaniu i podczas użytkowania jest wykonywane w następujących warunkach, które stanowią normalne warunki badań:

- pojazd bez ładunku w stanie jak przy normalnym użytkowaniu,
- ciśnienie w ogumieniu zgodne z zaleceniami producenta,
- zużycie ogumienia w granicach dopuszczalnych w obowiązujących przepisach,
- przemieszczanie pojazdu: pojazd porusza się napędzany własnym silnikiem, wzdłuż linii prostej i po poziomej powierzchni, z prędkością 50 ± 5 km/h; badanie może być również przeprowadzone na stanowisku warsztatowym pod warunkiem, że zapewni ono porównywalną dokładność.

ZAŁĄCZNIK II

ZNAK HOMOLOGACJI TYPU I ŚWIADECTWO

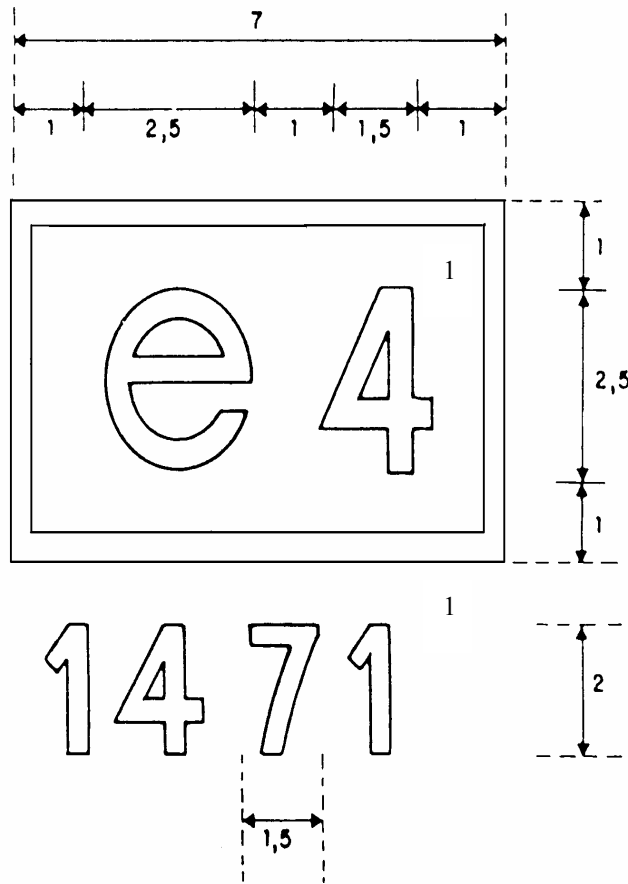
1. Znak homologacji typu składa się z:

- prostokąta, wewnątrz którego jest umieszczona litera „e”, po której następuje liczba lub litera oznaczająca państwo, które wydało homologację, zgodnie z następującymi umownymi znakami:

Belgia	6,
Dania	18,
Niemcy	1,
Grecja	GR,
Hiszpania	9,
Francja	2,
Irlandia	IRL,
Włochy	3,
Luksemburg	13,
Holandia	4,
Portugalia	21,
Zjednoczone Królestwo	11,

oraz

- numeru homologacji typu odpowiadającego numerowi świadectwa homologacji typu wydanego na wzór przyrządu kontrolnego lub wykresówki, umieszczonego bezpośrednio obok wymienionego prostokąta.
2. Znak homologacji typu jest umieszczony na tabliczce znamionowej każdego przyrządu oraz na każdej wykresówce. Nie można go zetrzeć i zawsze jest wyraźnie czytelny.
3. Wymiary narysowanego poniżej znaku homologacji typu wyrażone są w milimetrach, przy czym są to wymiary minimalne. Należy zachować proporcje między wymiarami.

¹ Podane cyfry mają znaczenie wyłącznie poglądowe.

II. ŚWIADECTWO HOMOLOGACJI TYPU

Państwo, które przyznało homologację typu zobowiązane jest wystawić wnioskodawcy świadectwo homologacji typu, którego wzór przedstawiono poniżej. Informując inne Państwa Członkowskie o wydanej lub ewentualnie cofniętej homologacji, Państwo Członkowskie musi posługiwać się kopią tego świadectwa.

ŚWIADECTWO HOMOLOGACJI TYPU

Nazwa właściwej jednostki administracyjnej .....

Uwaga dotycząca ¹:

- homologacja typu przyrządu kontrolnego,
  - wycofania homologacji typu przyrządu kontrolnego,
  - homologacja wzoru wykresówki,
  - cofnięcia homologacji wzoru wykresówki.
-

.....
Homologacja nr .....

1. Znak handlowy lub nazwa handlowa.....
2. Nazwa typu lub modelu .....
3. Nazwa producenta.....
4. Adres producenta .....
- .....
5. Zgłoszono do homologacji w dniu.....
6. Zbadano w.....
7. Data i numer protokołu badań .....
8. Data homologacji.....
9. Data wcofnięcia homologacji .....
10. Typ lub typy przyrządów kontrolnych, dla których przeznaczona jest wykresówka.....
11. Miejscowość .....
12. Data.....

13. Załączone dokumenty opisowe.....

---

14. Uwagi

.....
(Podpis)

---

¹ Niepotrzebne skreślić
